

§ 165

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnosta toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämisestä Helsingissä

HEL 2022-005442 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää toivomusponnosta kannatettavana ja toteaa, että se on linjassa kaupungissa jo tunnistettujen kehittämis-kohteiden kanssa.

Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt nuorten vaikuttamismahdollisuuksia vahvistavia linjauksia päättämällä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin hakemisesta (19.10.2021) sekä hyväksymällä lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen (7.2.2022, 6 §). Molemmat päätökset velvoittavat kaupungin toimialat työskentelemään nuorten kanssa entistä tiiviimmässä yhteistyössä paremman Helsingin rakentamiseksi.

Helsingissä on arvioitu kaupungin toimintatapoja ja nuorten osallisuuden toteutumista sekä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin yhteydessä että Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin strategiakauden 2017–2021 laajassa arvioinnissa. Arvioinneissa on kerätty tietoa lapsilta ja nuorilta, opettajilta ja rehtoreilta, nuoris- ja osallisuusohjaajilta, nuorisotyön toiminnanjohtajilta, tutkijoilta, Ruudin ohjausryhmältä, kaupungin toimialojen asiantuntijoilta sekä toimialajohtajilta.

Arvioinneissa nousi esiin, että nuorten tilanteesta, tarpeista ja toiveista kerättyä tietoa tulisi hyödyntää monipuolisemmin yli toimialarajojen. Lisäksi nuorten osallisuuden kokemusta tulisi mitata systemaattisemmin. Nuorten kuulemista tulisi vahvistaa lisäämällä dialogia ja deliberatiivista demokratiaa ratkaisukeskeisen toiminnan rinnalle. Helsingissä tulisi vahvistaa osallistumisen läpinäkyvyyttä ja kehittää erilaisia tapoja kuulla nuoria heille merkityksellisissä asioissa.

Helsingissä lapset ja nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin. Helsingissä käytössä olevia, erityisesti nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on koottu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä tuottamaan julisteeseen sekä Nuorten Helsinki -nettisivuille <https://nuorten.hel.fi/osallistu-ja-vaikuta/miten-voit-vaikuttaa/>. Vaikuttamisen kanavien ja toimintatapojen tulee jatkossakin olla monipuolisia ja

niitä tulee arvioida ja kehittää yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Vaikuttamiskanavien kehittämisen lähtökohtana tulee olla yhteisesti sovitut tavoitteet sekä systemaattisesti kerättävä tieto nuorten osallisuuden kokemuksista.

Kaupunginhallituksessa päätettiin (7.2.2022) perustaa Helsinkiin lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä sekä asettaa kaupunkitasoiset tavoitteet ja mittarit jokaisen lapsen ja nuoren osallisuuden vahvistamiseksi. Ohjausryhmä asetettiin osaksi kaupunkitasoista terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen (HYTE) ohjausrakennetta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävän LANU-verkoston taktiseksi ryhmäksi. Ohjausryhmään nimettiin jäsenet kaikilta kaupungin toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Ohjausryhmän tehtävänä on edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimieliimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti ja kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Kaupunkitasoisilla, yhteisillä tavoitteilla varmistetaan, että lasten ja nuorten osallisuutta edistetään systemaattisesti ja kaupunkitasoisesti. Helsinki on sitoutunut tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja uskoo mahdollisuuksiinsa vaikuttaa ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikilla kaupungin toimialoilla yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa kehitetään ja monipuolistetaan tapoja kuulla ja osallistaa lapsia ja nuoria.

Helsingissä lapset ja nuoret harjoittelevat osallisuutta ja vaikuttamista kaupunkitasolla monin eri tavoin. Kuluvalla strategiakaudella 2021–2025 Helsingissä kokeillaan kahdesti vuodessa järjestettäviä avoimia apulaispormestarien toimialailtoja, joissa nuoret voivat tuoda esiin heille tärkeitä asioita suoraan kaupungin ja toimialan johdolle. Helsingissä lisätään myös eri-ikäisten kaupunkilaisten tasavertaista kohtaamista. Osallistumisprosessien läpinäkyvyyttä lisätään siten, että lapset ja nuoret ymmärtävät, mihin osallistuminen kaupungissa kulloinkin vaikuttaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa valtuustoaloitteessa esitetyä toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämistä Helsingissä. Tässä keskeistä on ottaa nuoret mukaan suunnitteluun ja

13.09.2022

Asia/23

ideointiin ja hyödyntää kaupunkitasoista lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmää käytännön ratkaisujen etsimisessä.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Saxberg Mirita, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnosta uusien vaikutuskanavien kehittämisestä nuorille. Aloitteessa esitetään, että Helsinki selvittää mahdollisuuksia tutkia ja kehittää uusia toimivia ja tavoitettavia vaikutuskanavia nuorille yhteistyössä nuorten kanssa. Toivomusponsi on liitteenä.

Asiasta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Saxberg Mirita, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano